Đã Võ Phi Hùng Cựu HS,Petrus Ký (67-74) tăng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1131 — NGÀY THỨ BẢY 29 AVRIL 1922 — NGÀY MÙNG 3 THÁNG TƯ ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE : 203
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Trong xứ	Ngoại-quốc
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng ...	6.50	8.00
Ba tháng.....	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ...0$05

Nhựa báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

聞新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL
Indochine
N° 1453
NĂM THỨ 15

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER :
A Saigon : aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi : aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris : chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables et d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

BĂNG BỘ TỪ SAIGON RA VỊNH

Cuộc hành trình của phái-bộ Namkỳ đi xem đường xe lửa từ Đông-hà tới Vịnh

(Tiếp theo) *Nguyễn-văn-Của.*

Ấy cũng như rừng có nhiều thứ danh mộc như bạch-đường, lim, trắc, gỗ, mưng, v.. v.., ngày trở về Huế, lúc đến từ giã quan Khâm-sứ mà về, cơm đâm đạo, Nhơn có đem cho chúng tôi coi nhiều thứ hộp cây bạch-đường của thợ Bồng-Hồ làm. Thật là chạm đề bon đồ bầu trong các tiệm *Bombay* ở Saigon bội phần. Còn khi tàm nơi dinh quan bố-chánh Vương đại-nhân, Ngài lại có đem một thứ rượu dâu ra mà đã chưng tôi. Rượu dâu tức là rượu làm bằng trái dâu, uống cũng có hơi ngọt : màu đỏ bầm như rượu Cassis tây vậy. Chúng tôi cũng có dùng thứ trong bữa ăn thứ tương Quảng-Bình là tương ngọt hay là tương Ô-mọi khách-trú trữ bán cho ta trong nầy đó ; song tương Quảng-Bình làm tại gốc, còn nguyên tánh, ăn ngon hơn tương của khách-trú mua về pha trộn mà bán cho ta. Thuốc là ở đây cũng ngon có tiếng ; nhứt là thuốc ở huyện Lệ-Thủy và thuốc trồng tại Bồ-Trạch.

Quảng-Bình lại có một cái chợ phiên gọi là chợ Ba-đồn. Mười ngày mới nhóm một phiên, tức là một tháng nhóm ba ngày ; lại chẳng nhóm ngày nào khác hơn là sáu trong mỗi tháng, và mỗi phiên nhóm thiên hạ rất đông, chật như nêm, chen chúc không muốn lọt.

Quảng Bình cũng có chỗ danh thắng đáng viếng lắm vậy. Như tại Phong-Nhã và sinh Cảm, có nhiều cái động rất sâu, rất lớn và chỗ phong cảnh đẹp lắm, song tiếc vì chúng tôi bị thì giờ rất hẹp hòi, nỏ chẳng dung cho chúng tôi tới đó dặng mà nhàn du ngoạn cảnh.

Dây nói trở lại khi chúng tôi tạm đình nơi dinh quan bố-chánh họ Vương mà dùng bữa và nghỉ ngơi khoẻ khoắn rồi chúng tôi liền từ giã Ngài, lên xe chỉ Hà-Tịnh lước đậm.

Đàng từ Đồng-Hới tới Hà-Tịnh cách xa trọc một trăm năm chục dặm trường. Khi xe động máy rầu đong chúng dặng xuất giờ đồng-hồ, thì tới một bến đò gọi bến Lý-hòa. Thấy dưới sông, ghe thuyền kẻn nhau đậu chật, trên bờ, nhà ngói liền kết dãy dài ; ấy là dấu thạnh, dấu sung, trông đến thì biết Lý-hòa nầy, bất quả bì với một huyện thành, mà đông dân số, rõng sanh nhai, dường sức kỹ-nghệ rất hưng, thương-mãi quá thạnh.

Qua bến kia bến đò rồi thấy có vài viên quan Annam dường hầu đón chúng tôi. Trước mặt thấy xa xa có lính gác, hồi thăm mới rõ là tại Lý-hòa đây sẵn bị binh hạch (pe-te) chết nhiều nên có quan thầy lên điều trị mấy bữa rày và có đặt quân lính đề làm phòng-trị-ệ nghiêm nhặt. Nhưa ở nhà nầy, và cảm người ngoài vô trong xóm đó, sợ bị bịnh ấy lây cho, và lại cấm dân trong xóm đó ra ngoài sợ đem bịnh ấy lây trăng ra ngoài nữa. Nhờ sức quan thầy điều trị và nhờ sự cẩm nhặt như vậy nên thiên hạ hết chết, và bịnh truyền nhiễm ấy coi mỏi giảm nhiều. Dân sự làng Lý-hòa không xiết cảm tạ nhơn nước Bảo-hộ, bằng chẳng thì không ai khỏi bịnh ấy.

Qua khỏi đó Lý-hòa, xe lước dầm một chập nữa, phóc tới một cái đèo, tục gọi là đèo Đà-nẵng.

Đà-nẵng ! — Đà gì lại nẵng ! Mới nghe qua lại tai ai cũng lức cười, mà không hiểu lẽ gì cho đặng. Nếu tôi chẳng tìm hỏi gốc tích cho ra để về dẫn giải, thì ngày nay tôi thuật qua không dẫn gốc, phần nhiều trong độc-giả chư tôn cũng phải — vì lẽ lại tức cười — nhọc lòng tìm hỏi. Đã gì lại nẵng ! Người nhẩy chớ sao lại gọi Đà-nẵng ! Tích như vầy:

Thuở trước chưa có quan lộ ; người trong muốn ra ngoài, từc là người Huế, hay là người Quảng-Bình muốn ra Hà-Tịnh, phải cư bài biển nói theo tới đây phải qua đèo. Qua đèo thì đăng chập chồng đá dựng. Một mai thước, năm bảy bước, phải trèo qua một cục đá, nhẩy qua một hòn đá ; nên tục gọi là đèo Đà-nẵng. Mà xét kỹ, thì rõ ràng đèo Ngươi-nẵng chớ đã nẵm cũng khư một chỗ !

Xe chạy tới đèo Đà-nẵng nầy, ngôi mà ngó lên đèo, ói, cảnh tượng xinh dường như vẽ. Tôi nói cảnh xinh như vẽ, song chẳng phải tay phạm vẽ đặng. Có họa là tay Thợ-Trời vẽ mới tạc cho ! Tôi chẳng biết sao mà tạc cái cảnh nầy đăng rõ ràng cho độc-giả chư-tôn xem dường như thấy cảnh tự nhiên trước mắt ; tôi chỉ biết lấy cái tính của tôi — nếu chẳng muốn nói chung cả tinh hộ-phái — đối với cái cảnh thiên nhiên ấy mà tô cho chư-tôn biết rằng lúc xe chạy tới đèo, tôi ngồi điềm nhiên nhâm cảnh ; càng nhâm càng say, càng xem càng đắm ; say đắm cho đến tới lòng ; không những tôi chẳng có con nghe tiếng xe chạy mà thôi, cho tới các vị công phái chung xe với tôi nói chi với tôi, tôi cũng chẳng nghe. Ơ-lăng dường mặt ngơ tai điếc. Dường ấy có dù biết sức xinh đẹp của cái cảnh đèo nầy chăng ? Mà tiếc thay, trên trời, dưới bể, kia nước, nọ non ; bỏ ra một cái cảnh quanh yêm-điềm, phủ mặc xô cây, sớm tối đề cho tây-tượng lại qua, cọp voi làm khách !

Qua khỏi đèo Đà-nẵng bỗng tới sông Danh ; rộng lớn mênh-mông ; nước xao sóng gợn. Sông Danh nầy có ba ngọn : Mỗi ngọn về Bắc chạy lên động Minh-Cầm ; một ngọn về Nam chạy lên động Phong Nhã.

Hai động nầy ở trong phần tỉnh Quảng Bình ; nên lúc kẻ chuyện *Quảng-Bình, tôi đã có chỉ chỗ đó là nơi danh thắng.*

Cũng có đò ngang như các bến khác vậy ; song đò sông Danh nầy chèo trót nửa giờ mới tới. Hai bên bến lại dốc đỏ, không dặng hằng thẳng như các bến đò đã trải qua, nên chẳng dễ bề cho xe lên xuống.

Qua khỏi đò sông Danh, một lác tới chợ Ba-đồn là chợ mới tháng nhóm ba phiên, chợ mà tôi cũng đã có nói trước.

Hết chợ Ba-đồn rồi tới đèo Ngang. Đèo Ngang nầy không dặng lớn đàng cao hằng Đèo-Cả, song bề dài cũng ba dặm ngàn, xe chạy nữa giờ mới hết ; còn bề cao tuy thấp chớ ngồi xe ngó xuống cũng đủ ngợp vậy ; lại thêm đường trên đèo nhiều khúc lọn quanh rất eo le, làm cho tôi sợ mà phập phồng trong bụng. Phong cảnh đèo Ngang nầy cũng đẹp đề lắm vậy.

Nhưng mà đẹp qua nỗi phong cảnh các đèo kia sao, vòng phải vẽ với cho lắm. Thì cũng cây, cũng đá, cũng nói, cũng bề ; cũng là cảnh thiên-nhiên ; xem cũng mê-mẩn, cũng đắm-say, nội cũng ngẩn-ngơ như cảnh tỉnh kia vậy. Một đều nên biết là đèo nầy theo tiếng tục, thì kêu là đèo Ngang, chớ theo chữ đặt thì là *Hoành-Sơn* ; cũng như đèo *Ải-Vân*, nằm lám ranh hai tỉnh. Iiề lên tới chót đèo Ngang rồi, thì trước mắt là tỉnh *Hà-Tịnh*, sau lưng là tỉnh *Quảng-Bình* ; có cửa *Hoành-sơn-quan* ngăn giữa. Bởi vậy khi qua khỏi đèo Ngang rồi, thì biết xe mình đã đề hành vào tỉnh Hà-Tịnh rồi ; lòng đã trông mau tới nghĩa ư v. theo giáo-dục trong gia-đình, do lương-tâm của trời đã chung đúc, mà tôi ăn ở với gia-tộc tôi ; kẻ đó tôi cũng phải làm phải giữ cái luân-lý của bổn-thân tôi ; tôi mong tận cái chức-vụ của bổn-thân tôi, thì tôi cũng đã có họ-hành cái lẽ phải chăng sẽ đạo làm người, công cước làm ăn sẽ việc ở đời, tôi giữ gìn lấy thân tôi là cái thân có ân-thun với gia-tộc, với hương-đảng, với quốc-gia xã-hội, không phải là mót cái thân riêng có một mình mà làm đều khi công phạm phép. *Trước bề tôi ở với nhà nước, sau bề phụ mẫu tôi ở trong nước tôi giữ luật nước. Chẳng, tôi mới thuận theo chỗ biết, làm theo chi muốn của tôi, mà chỉ muốn của tôi tức là lẽ hằng của thiên-hạ.*

Tôi muốn làm quan, mà quan thanh-liêm : làm giàu, mà giàu có nghĩa : làm ăn, mà lấm ăn thức-thời ! Tôi mong làm được bao nhiêu đó, chẳng ấy ai có hỏi tôi sanh trên đời đề làm gì ? thì tôi mới dám trả lời rằng : « tôi sanh trên đời tôi làm quốc-dân. » Bổn phận của quốc-dân là phải biết yêu mến yêu nhu thương dòng thương giống ; biết yêu nước yêu nhà thương dòng thương giống, mới làm hết cái chức-vụ của mình là cái chức-vụ dân giàu nước thạnh.

Sự mong lắm của tôi hồi lòng tôi trên đó, tôi chưa biết ngày nào đạt đến được. Ta tôi cũng tự xét cái thân tôi không thể làm một mình được, chung một thời với tôi. Kẻ Nam người Bắc, kẻ Đông người Tây — chia chái nhau mỗi người làm một ít cho thành cái chức-trách làm người sanh trên đời vậy.

Dương-kiêm xứ ta, trên nhờ có chánh-sách rộng thính của quan Toàn-quyền Maurice Long, và cách cai-trị mở mang của quan Thống-Đốc Maurice Cognacq, lại ngài lập làm trù-hoạch làm cho cuối Đông-Pháp dân-tài dân-trí một ngày một thanh-vượng tấn-phát từ đây. Thế thì quốc-dân ta, nên đề ý trông nơm chánh-sách của hai ngài thi-thố xử ta cho rõ ràng, mà tự xét lấy cái thân-thể ở đời của ta là phải làm những việc gì, trên đời đồng-tâm-hiệp ý mở nên cuộc lợi-tài tự-do của Pháp-Nam bền vững ở nơi đông nầy, mới ngỏ hầu làm bận yên nhà yên nước.

Trung-Trực.

Vô-tuyến điện

Tin Paris ngày 22 Avril 1922.

Hội-nghị thành Gênes

Sau khi Rút-xi vào đưa kêu-nài « vấn-đề tài-chánh, thời ông Barthou ra lịnh cho các phái-viên chuyên môn Pháp không cho biểu-hồi xét các vấn-đề Rút-xi. Quan nghị-trưởng thấy vậy bèn đình nghị Đại-biểu Rút-xi xem thế không xong rồi đem

Tin ngày 23 Avril 1922.

Các đại-biểu của Đồng-minh và của Tiểu Đồng-minh đều ưng ý từ tờ cho A-lo-mang hát mấy lời A-lo-mang bảo-chứa và nói rằng A-lo-mang ký tờ hòa ước cùng Rút-xi ấy sẽ phép vì A lo-mang có thể ký chung cùng các nước một tờ hòa-ước với Rút-xi.

Tin ở sở Vô-tuyến Đô-lai

Quan Thống-chế Joffre

Quan Thống-chế Joffre được ông Harding tiếp khách.

Giặc tại Mãn châu

Có tin rằng lại Mãn-châu lại sanh loạn nữa. Đường xe lửa bị cướp.

Hòa-ước tại Monasir

Các báo ở thành Belgrade bàn rằng lũa phái ra là ni đão Macédoniens đấy. Chánh-phủ sai 10 000 xon-đa đến nơi ấy.

Dempsey sang thành Ba-ri

Jack Dempsey là võ-sĩ Huế-kỳ đấu quyền thắng võ-sĩ Pháp là Carpentier lúc no may đã đến thành Ba-ri, ở đó 8 ngày rồi xuống mé biển.

Giặc Tàu

Bình Mãn-châu đóng ở giữa đường Bắc-kinh và Thiên-tân rất nhiều.

Tà sanh trên đời đề làm gì ?

Cha mẹ ta sanh ta, ta sanh con cháu ta, cha mẹ ta, con cháu ta và ta, cùng chung cả họ-hàng ta mới nên một gia-tộc ; rồi hiệp lại nhiều gia-tộc như ta mới nên một làng, hiệp lại nhiều làng mới nên một tổng, hiệp nhiều tổng mới nên một quận, hiệp nhiều quận mới nên một tỉnh, nhiều tỉnh mới nên một phương, nhiều phương mới nên một nước. Lấy đó mà suy, nên một nước cũng do ở từ gia-tộc ma ra vậy. Nớt tâm, thì lấy hiếu, phụ không ta không nhà thành nhà, không nhà không thể ra nổi nước ta lẽ tất-nhiên. Thế thì ta đã biết ta từc là nhà, nhà từc là nước mà nước từc là có ta dự một phần ở trong vậy. Lời xưa có nói rằng : « nước lấy dân làm cội » là đũng một nghĩa ấy. Vậy thì ta sanh trên đời nào phải không nhưng đâu.

Ta đã biết ta sanh trên đời không phải là không nhưng, thì ta phải suy đi xét lại cho chính thứ coi — ta sanh trên đời đề làm gì ? cho chẳng phụ đức dậy của Tạo-hóa, công ơn cha mẹ.

Không bàn đến cả dân-tộc xả zuối trong thế-giới, dầu có bàn đến, tưởng cái nghĩa chẳng xa gì, bất quá cũng đũng sanh trên đời như ta vậy. Vậy đề bàn một đều ngần gần trước mắt ta đây, lại là một điều tối-yếu của chúng ta của phải thương-thuyết đến thường.

Vậy cho ta sanh trên đời đề làm gì ? Có phải cái bụng ta đề làm luối đựng cơm, cái thân ta đề làm gái mang áo phải ngơ ngẩn sut sùi cho cái thân kẻ tôi biết mãy . . . Ma tôi hỏi lại lấy lũng tôi, vì có ngo trong trí tôi khiến ngài viết tôi tả ra cái văn-đề làm cho tôi phải ngơ ngẩn sut sùi ? Thì trong lũng tôi dường cho tôi biết rằng : « Cái văn-đề ấy trên không cang-thiệp đến chánh-trị, dưới không bài-bác riêng đến một người nào. Cái cốt yếu của văn-đề là người phải chính xét lấy thân thân người, rồi cái thân người có ăn thua đến đâu thì người mới xét ra đến đó. »

Vậy đây tôi bắt đầu tự xét lấy thân tôi coi ra làm sao, sanh trên đời đề làm gì ?

Thì tôi ngẫm lại, tôi nhớ ngay cái thân tôi sanh ra đời — trước hết thì tôi đã có làm có giữ theo phép gia-đình luân-lý, tôi ăn ở với trên cha mẹ, dưới vợ con, kẻ đã lớ bề hàng thân-hích của tôi ; tôi mong tận cái chức vụ của tôi, là vừa hòa, vừa thuận, vừa hiếu, vừa đặng có ăn uống nghỉ-ngơi, bỏ lúc xuông pha, dậm ngàn mệt nhọc ; chẳng còn đề ý nhìn xem phong cảnh chi nữa. Lại cũng nghĩ, đàng từ đèo Ngang tới Hà-Tịnh chẳng còn đèo ải thác-gành chi nữa mà mong, nên phong cảnh đâu có đẹp mấy cũng chẳng qua cảnh đèo Ải-Vân, đèo Đà-nẵng và đèo Ngang cho hồi. Mà cũng thật vậy lắm chút, từ đèo Ngang tới Hà-Tịnh, hai bên chẳng thấy chi khác hơn là, lúc trời chưa tối, những trăng cất trăngphao-phao như đường trắng, dầm lúa xanh mịt-mịt tợ chàm xanh ; kia xa-xa đôi cụm liễu tranh, nọ bên triền lộ bộ-hành qua lại.

(mai tiếp).

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Bạc giả

Đã mở dường tra vấn vụ bắt tên Trần-văn-Qui, 27 tuổi, nấu ăn, ở đường Laro và khách Tai-Đức, 6 tuổi, bang Quảng-đông, ở đường Douaumont, tại chợ mới Saigon, có ba cái giấy bạc 2 cắt và một cái gốc tự giả.

Hai tên đều đăng thả vì tình thiệt gấp nhâm bạc giả.

Mo say rồi coin phá

Ba đầm B . . . chủ tiệm rượu ở góc đường Richaud và đường Albert 1er có rằng đêm 22 tây, lối 9 giờ rưỡi bầy người mạch lô tàu « Montcalm » bắt đầm bà nữa ba chai rượu « La-ve » rồi đã không trả tiền lại còn bỏ đi và mắng chửi và phá bư mấy cây kiểng để trước cửa.

Bà xin quan trên cấm lính mạch lô tàu « Montcalm » vào tiệm bà cho khỏi sanh đều bất tiện nữa.

Dánh lộn

Đêm 24 avril, lối 11 giờ khuya, bốn ông quan tàu Huế-kỳ Doma-Lane đâu tại đồng số 16, ngồi uống rượu trong nhà hàng Continental. Uống cũng đã bộn bộn rồi. Kế có một ông nữa cũng đươi tàu ấy là ông X. . . trước đây có bốn người no ngồi. Ông mới bốn ông kia dùng « Sâm-banh » với đồng, mà bốn ông no chối từ rằng ông X. . . không ở đâu có chi lắm mà đãi nói « Sâm-banh » cho họ uống. Hỏi lại bốn người mới K. . . M. . . ngồi lại mà bàn với bọn. Ông X. . . chịu. Khuôi « Sâm-banh » uống, đến chừng rồi một người trong bốn ông kia biểu ông X. . . trả tiền. Ông X. . . đùng đẩy nói rằng không trả vì bốn ông kia mời ông, chẳng phải ông mời. Lúc ấy ai cũng đã có chén nên hai đàng cãi cọ nhau cũng có thể tình. Hỏi lại trong bốn người mời ông K. . . M. . . đùng đẩy đánh trong mặt ông X. . . một thoi rất mạnh. Ông X. . . không nhịn thua, hai đàng ẩu đả, may có mấy xôn lại dân ông K. . . M. . . lại bắt gần đó cho mấy ông nói chuyện với ông Cò.

Chạy ám rư

Một cái Ô-tô Buick lốu 6 máy
Một cái Ô-tô Citroen nhỏ
Của M. Nguyễn
Gérant Salgon Palace Hotel
Đề tiếp quí khách du-ngoạn giá rẻ.
Chauffeur giỏi và cẩn-thận lắm.

Trung-kỳ

HUẾ

Trâu bò làm ngân trở sự thông hành

Mới rồi quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã đạt tờ thông tư nói về việc trâu bò cho ăn trên đường quan chân giữ không kỹ hay sinh ra sự bịnh nghẹn cho sự thông hành của sự vận-tải. Việc ấy theo như tờ biên bằng kỳ hội-đồng của phòng nông thương Trung-kỳ đã kể tổ tỉnh-hình cái can thiệp việc ấy đối-với sự thông hành vận-tải là thế nào. Ấy là mới sự cấn phải lo đến mà cái trách nhiệm ấy phần nhiều ở những nhà điền-chủ.

Hiện nay mùa gặt hái đang nửa chừng, những vựa điền-gia có trâu bò thường thả đi ăn các miền đồng ruộng gần đường quan ; khi nào cũng thấy có trâu bò đi ngang lại trên đường quan mà đứa chăn giữ thường thấy vắng. Ấy là một điều rất quan hệ, nên phòng ngừa tự lấy giữ lấy mà mỗi khi xảy ra sự nguy hiểm thời chẳng những là nhà điền chủ bị phạt mà

Hỏa hoạn

Tối bữa 24 avril, gần 7 giờ, lửa phát cháy mấy xay lúa « Lộc-Hưng » ở đường Mythos số 279. Duyên có tại sao không rõ mà may lửa mới phát thì đã chữa tắt, nên hư hại chẳng bao nhiêu, lại cũng không bị chi đến người.

Trộm gạo

Đêm 19 rạng 20 avril, quản từ nào không biết vào nhà máy « Orient » trộm hết 49 bao gạo đã gần đáng 302 đồng.

Đoạt xe máy

Điệp-mạnh-Dương, cho mượn xe máy ở *Bordeaux Lacropolis*, số 119 thuê một tháng từng tên Diêu-tích-Nhu, chừng 18 tuổi, vì đoạt một cái xe máy 70 đồng.

Trộm to

Bữa 17 Avril, lúc 6 giờ sáng, Châu-thị-Hia ở Phú-thuận (Châu-đốc) đi chợ bán hàng bông, giao nhà cho con cháu là Nguyễn-thị-Nghiêm giữ. Cách nửa giờ thì-Nghiêm đem chìa khóa trả lại cho thị-Hia mà đi. Cách một giờ nữa thì-Nghiêm trở lại nói với thị-Hia rằng có người nói với nó rằng có ai mở cửa.

Mới lật thị-Hia về nhà thấy hai cái cửa mở hoát. Vào coi thì con chán đi đâu mất. Người cho là có việc trộm cắp nên thị-Hia vào buồng coi lại thì mất một cái rương đựng nào bạc hiện nào áo quần trang vật cả thảy 900.500. Nàng nghi cho con cháu nên đi thưa nó.

Bớt sơn đàm kiếm bắt đăng thị-Nghiêm tra hỏi thì nó chối dài. Nhưng có tang cớ nên đã bắt nó.

Bắc-kỳ

HANOI

Văn-phòng quan Toàn-quyền Baudoin

Có tin rằng quan Cai-trị Le Prévost được cử làm chánh văn-phòng quan Toàn-quyền Baudoin.

Quan Thống-soái Blondlat đi thanh-tra

Quan Thống-soái Blondlat đã định sẽ mai đi thanh-tra các dạo binh ở Lang-sơn.

Kẻ cắp trên xe-lửa

Hôm 10 avril vừa rồi, chuyến xe lửa hồi 12 giờ 40 có xảy ra một chuyện là thường: Một người làm với M. Bonnafont đi Hanoi đều tiền vé, sợ ý kẻ cắp lấn lúc mốc mất và tiền và các giấy mà khác; người ấy với vàng vao trình người Controleur de route khi người Controleur ra thì mới người hành khách đều chỉ vào ngăn thắng kẻ cắp ấy nhưng người Controleur cứ đứng điềm nhiên mà trông, thì người mất của nằm lấy nó, vừa nó nhảy ngay xuống và cả người mất của cũng nhảy theo bắt. Hai người nhảy xuống đều ngã lăng; lúc bấy giờ may có hai người hành-khách cũng nhảy theo cứu người mất của, vừa bắt được đứa kẻ cắp trói ngay lại thì nó thở ngay rằng đã đưa cái vì ấy cho người Controleur lúc ấy rồi. Trong vì có hai giấy một trăm, hai giấy hai chục và bảy giấy một đồng, cộng cả là 247 đồng.

Cướp

Tại làng Thụy, huyện Vũ-giang, tỉnh Bắc-ninh, một nhà kia bị kẻ cướp vào lấy mất gần một trăm bạc. Toàn cướp nhà ấy nữa được năm đứa.

Một lớp học tối mới mở

Tỉnh Hưng-yên vừa mới mở một lớp học tối để dạy học trò Tuy mới lập thời học trò chưa đông lắm, song nhưng nhờ ơn bảy thầy giáo ra công hết lòng về việc giáo-dục thời sau nầy có lẽ mỗi ngày nhiều thêm.

Tòa đại-hình Saigon

Vụ cường dâm ở Biênhoà

Sự tích

Ngày 1er septembre 1921 lối 7 giờ sáng tên Lê-văn-Tâm đến thăm Trần-thị-Na bà người cầm gỏ làng Phước-lý tỉnh Biênhoà, tại xóm Bến-Đình, và mượn con gái của thị-Na tên là Trần-thị-Phú sẩu là thị Công mới 10 tuổi vào rừng kiếm củi. Thị-Na tin bèn cho con đi theo Tâm không nghi-ngờ chi hết.

Chẳng để lối 2, 3 giờ chiều thị-Phú về thì mẹ thấy sao quần con nầy vấy máu, xem kỹ thì chưa cần cũng có dấu máu nữa. Hỏi ra mới biết khi Tâm dắc thị-Phú vào rừng rồi bèn dùng sức mạnh cường dâm nàng.

Me ra lăng kiện. Tâm ra làng chịu mình có sanh lòng... thủ mà làm việc xấu-xa đó và ký cho thị-Na mỗi giấy nợ 15 đồng [illegible] ta tiền cơm thuốc. Lâm giấy rồi, mà [illegible] không chịu giao bạc cho nên thị [illegible] ta tức mình ra Tòa mà cáo.

Quan bố Thâm Biênhoà đòi [illegible] đến tra thời Tâm chối ngay, nói rằng [illegible] me con thì-Na cào gian cho mình và [illegible] hương-chức đánh khảo và ép mình cho [illegible] giấy nợ đó.

Các người chứng [illegible] phần đông đều nói rằng đêm tỉnh-lý [illegible] quả có xảy ra, và quan thầy thuốc khám [illegible] nghiệm thị-Phú chứng chắc rằng con [illegible] có bị cường dâm.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Ngoại quốc với thuốc **Xứ Algérie** là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa **thuốc rời** và **thuốc trái đất** ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sảng Algérie quả thiệt là đồ thổ sảng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy xem kỹ mấy chữ hiệu *Trái Đất*.

Toà làm án:

Tên Lê-văn-Tâm 5 năm cấm-cố về tội cường-dâm con nít.

Vụ của chồng đánh nàng dâu

Sự tích:

Ngày 6 novembre 1921 lối 4, 5 giờ chiều cha chồng là Ngô-văn-Sự, nàng dâu là Hồ thị-Dư cãi cọ với nhau làm sao không biết, tên Sự nổi thân-lậu lên đánh thị-Dư mấy thói rồi ôi. Nàng dâu bị đánh rất nặng té xiểu xuống mà còn hơi-hớp. Tên Sự tưởng đâu con dâu mình tắc hơi rồi mới lo kiếm chiếu lót dáy gai đem bỏ thây nàng bỏ xuống giếng mà phi tan. Trong lúc lui-bui kéo thây dân đi bỏ lại gặp con mình Ngô-văn-Phi. Phi vốn là chồng thị-Dư song vì cách vài tháng trước gia đạo bất hòa, vợ chồng rầy-rạt với nhau, Phi vì hờn trước mà quên nghĩa sau, áp lại phụ lực với cha quăng thây người mang bạc xuống dưới giếng thêm. Lúc ấy thị-Dư chưa thiệt tắc hơi, mà bị trần nước cho nên phải vong mạng.

Mở dường tra-vấn, Sự chịu ngay, một rằng rủi đánh có một thói mà con dâu tuyệt mạng. Bởi thấy lỡ ra rồi mới tính kéo thây xuống giếng.

Còn thằng chồng vô tình là Phi chẳng chịu tội mình, thề rằng không can-dự trong án-mạng.

Cả hai cha con không ai có tiền án.

Toà làm án:

1° Tha bổng Ngô-văn-Phi.

2° Phạt Ngô-văn-Sự 20 năm khổ-sai.

Tin lành

Mới tiếp được thơ của M. *Liru-minh-Đức* mới đến dự tiệc tại Hôtel Bonal ở Biênhoa nên mới hay rằng ngài được cấp bằng làm xã-trưởng tại làng Bình-thao.

M. *Liru-minh-Đức* vẫn là bạn thiết với tôi, khi trước làm việc tại sở xe lửa, lão thông tiếng Pháp, đến sau thôi làm, ra về chuyên nghề làm cây. Hôm nay ngài đã kinh-dinh được một sự-nghiệp lớn, lại ra làm xã-trưởng. Thiệt tưởng trong sáu tỉnh khắp đâu đâu cũ xã-trưởng toàn là người tân học như thế, thì việc làng rất tiện mà lại có thể giúp ích cho chúng dân nhiều việc.

Sẵn dây tôi xin chúc mừng ông *Đức* làm xã-trưởng làng Bình-thao cho lâu dài, và nên lấy nhơn đức mà xử với chúng dân.

TRẦN-VĂN-CHIM.

Thật là cả gan

Tối hôm kia, chẳng biết ăn trộm nào dám cả gan cạy cửa nhà phát [illegible] Lấy hồi nhà thì chưng biết [illegible] đến sáng ông *Cruveiller* tới làm việc thấy cái cửa ngang đường Taberd mở bét, thì ngài lấy làm lạ, đến chừng vô đến nơi mới hay rằng ăn trộm vào lấy đồ.

Đồ đạt bị mất bao nhiêu thì chưa biết, hôm qua còn đằng đêm nhưng thấy nhiều đồng đa tiêu mất.

Có bộ hay đến và có ông *Pech* tòa hình thiện nghệ giáo-nghiệm nhơn thân đến lấy dấu tay (khứ-ôc) trên cái chốt sắt và có chụp hình cái cửa mà ăn trộm vô lấy đồ đó nữa.

Trời đánh

Bữa hôm thứ sáu, trời mưa lớn và gầm to, thì ai ai cũng nói: Chắc trời đánh đâu đó?

Nay nghe lại thì có tên *Bùi-văn-Hạn* 31 tuổi, ở làng Bình-trị-đông (Cholon) đang đứng trước chuồng trâu, bỗng sét đa nh nhằm nên chết, mặt bên tay trá i nám hết, còn cây cột chuồng trâu bị gãy nát như tương.

AI TÍN

Bổn-quán mới dăng tin buồn rằng quí đồng nghiệp hữu *Marcel Vabois* làm quảng-lý sự-vụ của báo *Impartial* mới từ trần nị tây hôm qua.

Ông *Marcel Vabois* nầy vẫn là con của quan Trạng-sư *Vabois*, người hướng thọ mới có 25, nhưng có khiếu thông-minh lắm, tới đỗ bằng cấp tú-tài lại sắp thi cử-nhơn khoa-luật.

Bổn-quán đồng-nhơn xin lỗ vài lời ai-điếu cùng báo *Impartial* và nội bửu-quyến *Vabois* và cầu xin cho linh hồn ông *Marcel Vabois* tiêu-diêu nơi cõi thọ.

L. T. T. V.

AI MUA

Có dịp bán một cái xe hơi hiệu CHANDLER còn mới, và hai cái bánh secours. Ai muốn mua xin đến số nhà *42, đường Amiral Dupré*, SAIGON.

Ngày 29 Avril 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Sớm mai

Nhà nước	6.10	
Ngân hàng Đông-Pháp	6.10	
Ngân hàng Hongkong Shanghai	6.15	
Ngân hàng Chartered	6.15	

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 28 Avril 1922

	Trước mai	Trước hôm
Ngân hàng Đông-Pháp	34 3/8	34 1/2
Ngân hàng Hongkong Shanghai	34 3/8	34 1/2
Ngân hàng Chartered	34 3/8	34 1/2

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 28 Avril 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	48.14 1/2
Ngân hàng Hongkong Shanghai	48.145
Ngân hàng Chartered	48.145

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 28 Avril 1922

Va lợi 3 %		57	41	Va lợi 5 % 1920 90 2
Va lợi 5 %	1916	78	22	Va lợi 5 % 1920 »
Va lợi 4 %	1918	62	45	

MÃ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại ở một trăm ký lô

Vĩnhlong	4.50 tới 5.00
Gò-công	4.95 — 5.20
Bắc-liêu	4.85 — 5.20
Sóc-trăng	5.10 — 5.30
Nam-vang	3.85 — 4.50
Giá thường thường bọc trung	4.67 — 5.04

Giá gạo chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại ở một trăm ký lô

Gạo Saigonais n° 1	20 ký, tiền, thế	9 00 tới 9.81	
Gạo Nhựt-Tiên n° 1	id°	8.55	9.20
Gạo Java	» 50 %	—	8.00 — 8.40
Tấm			7.00 — 7.60
Cám			3.20 3.55

Thịt heo

Giá mỗi ký-lô. — Đuôi 0 70 — Phổi-tô 0 80 — Xương sườn nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 40 — Bầu 0 40 — Lưng 0 45 — Mỡ (hàng nhỏ) 0 60 — Mỡ (hàng lớn) 0 50 — Tim 0 50 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Sườn 1 50 — Mỡ thái để nấu 0 60 — Xương sống (Pannes côtes) 0 60 — Lưỡi 1 00.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt bò

Giá mỗi ký-lô. — Sườn 0 70 — Bò-dầu (Boudins) 0 40 — Phổi-mách bò (Fromage cochon) 0 80 — Lưỡi-mềng khô (andouillettes) 0 80 — Ba-tô (Pâté) các thứ 0 50.

Thịt bò rôti 0 90 — Giăng bò giăn 1 00 — Óc 0 40.

Langue tourée 1 00 — Đuôi bò 0 80 — Mỡ ăn bò 0 40 — Phổi-mách gruyère.

Thịt dê

1 đồng mỗi ký-lô — Gan rô 0 30 tới 0 40 (frigo-cái) mỗi 0 60 — Ba đồng lăng 0 30.

Lòng bò

Gan bò 0 95 — Gan bò con 0 55.

Giá mỗi cái. — Bầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óc bò con 0 20 — Cổng bò hay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 30 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lăng bò 0 15 — Cái dồi bò (rôti) 0 04.

Thịt trừu

Giá mỗi ký-lô. — Đuôi trừu cái 1 00 — Đuôi chặt nhỏ và 0 60 — Vai chặt nhỏ và 1 20 — Vai trừu cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 80.

Giá mỗi cái. — Xương sương (costelette) từ 0 15 tới 0 20 — Trừu sấp, gan, lăng, trái cật 0 40 — Óc 0 15 bỏ 0 07 lăng (trừu) 0 40 — Cổng 0 30 — Bầu 0 70.

Thịt bê

Giá mỗi ký-lô. — Phổi 1 cổng — Nhưng chưa có nấu sẵn 0 30 — Đuôi đã làm bifteck 0 45 — Ngực 0 25 — Trái thăn giá 0 40 — Vai có xương 0 30 — Vai không xương 0 42.

Thịt bò con

Giá mỗi ký-lô. — Đuôi 1 20 — Xương-sống nhỏ (costelette) 0 80 — Ngực 0 60 — Vai 0 80 — Nhượng chưa 0 80.

Tàu chạy Cao-Mên, Lào, Bacprée và Do-Thiên

Chiếc Battambang ngày thứ ba, 2 mai 1922 9 giờ tối chạy

Chiếc Hainan, ngày thứ năm 4 mai 1922 9 giờ tối chạy.

Tàu chạy Cao-Mên và Lào

Chiếc *L. Blanchet*, ngày thứ bảy, 6 mai 1922, 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Lue-Tinh

Chiếc Annam, ngày thứ hai, ler mai 1922 9 giờ tối chạy

Chiếc Khmer ngày thứ sáu, 6 ami 1922 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Cap và Baria

Chiếc Khmer, và Namky, chạy ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ sớm mai chạy, ngày thứ bảy 12 giờ trưa chạy

Gia truyền tập

(Recettes utiles)

Bánh bông lan giả

(*Omelette souffée*)

Đập 12 cái trứng gà, lấy tròng đỏ và tròng trắng; dùng 325 gờ-ram đường cùng tròng đỏ ấy mà trộn lộn với một muỗng nước bông cam, hoặc chút dinh hỏa ni xắc nhỏ, hoặc non một dòng tiêu quế tân nhỏ (trong ba thứ nầy để thứ nào tự ý, cho thơm). Bắt cách sôn lên lửa mà thân 125 gờ ram bơ cho tan ra. Khi mới bắt bơ lên lửa, thì phải đánh trước tròng trắng cho thiệt nhỏ bọt ếch, đặng khi bơ đã tan ra rồi, tức thì trộn bọt tròng trắng với tròng đỏ nói trước đó; trúc hết vào cách sôn bơ, nhắc xuống mà khuấy sơ cho nó rút hết bơ, rồi đổ liền ra một cái dĩa chỉ chịu lửa được; để dĩa ấy trên trò nóng, lấy một miếng thiếc dậy lại và để lửa lên trên mà nướng.

Khi nó đã thiệt nổi và thiệt chín rây sơ trên mặt bánh một lớp đường, đặng thiết lại nướng một hồi nữa cho mặt bánh trở nên đỏ, tức thì đem ra ăn liền trong lúc còn nóng ấy.

Có người khi vừa đem ra ăn, đổ thêm lên trên cùng chung quanh vài ly nhỏ rượu rum rồi kê lửa vào mà đốt liền làm như vầy càng thêm tốt.

YẾT-THỊ

Hội buôn bán « **HƯNG-TÂN** » làm Nước-mắm ở Thoại gian (Phan-ri), xin rao cho ai nấy dặng hay, *ngày 15 tháng tư năm 1922, bagiờ chiều*, có nạp tại Chương-ấn (Bình-thuận) hai dấu hiệu đăng đồng trên tỉnh **nước-mắm thuốc** về của chúng tôi.

« Chiếu theo điều 7 và 8 luật ngày 23 Juin 1857 ai làm giả phải bị phạt.»

新興

生產

SOCIÉTÉ HUNG-TAN FAANRI

MARQUE DÉPOSÉE

Trăm năm không phai

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme Saigon.

(ngang gare xe lửa gần chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và đã được 8 cái bằng cấp đấu xảo Hànội. Hình vẽ thiệt tình xảo và đã trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo-bạch có biên rõ thước tắc giá cả và nết nghĩa phân minh.

It khi có

Có người muốn bán 34 cái xe kéo, còn tốt lắm. Thiệt là dịp tốt có ít, là giá bán rất rẻ lắm.

Ai muốn mua xin do nơi hay là viết thơ) M. Ly-Chii, chez chef rizerie *Bang-teck-Guan — CHOLON.*

Xe máy đạp hiệu ALCYON

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lành phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thinh hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là trăn kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xnão đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ăt đặng cứ lão thành đông, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, đa thịt đồ săn, tinh thần trăn kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marti số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Martin CHOLON.

PHARMACIE PRINCIPALE

DE

L. SOLIRÈNE

Nhứt hạng bào chế sư

Kế nghiệp cho ông G. RENOUX

Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY SAIGON

HAI MƯƠI NĂM

ĐÁNH TIẾNG !!!

TRƯỜNG-SANH

VẠN-BÌNH

HỒI XUÂN

PHẢN-NHƯỢC

VI-CƯỜNG

NHỜ BỞI THUỐC RƯỢU HIỆU

ELIXIR GODINEAU

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt có ích là trăn kiện thân thể, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả.

Những kẻ già cả, sức yếu, ăn đồ vô vị (thỳ-vị) xuân đã thôn môn, mà hễ uống thuốc nầy thì đặng cứ lão thành đông, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, mạng hơn xưa.

Còn như con nít liệt-nhược, đờn bà mất máu, chú những kẻ hao tổn tinh-thần, mà hễ uống thuốc nầy vào thì mạnh mẽ lắm, đa thịt đồ săn, tinh-thần trăng kiện, khỏe.

Ở nơi đó có bán thêm một cuốn sách nói rõ các đều thần hiệu của thuốc chúng là rất sách công rất kỹ càng.

Có trữ tại tiệm thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE, là đã nổi danh kỹ khoa, ngang ngay hát Tây Saigon.

ĐAU NHỨC GÂN CỐT.

NGỦ KHÔNG AN GIẤC.

Dầu cớ gì, hễ uống thứ *SIROP FOLLET* thì mạnh thiệt.

(Trong sách tỉnh được cho ông BOUCHARDAT có lời ban ngợi khen)

Uống nó ngủ an giấc. Khi thức dậy không lạng đó nhức đầu.

ĐÁ MÁI DAO bể dài một tấc tám, bề ngang ba lý và bề dày hai lý.

Giá 12 tấm 1 đồng

Đã trên có tài quáy bể mặt mặt tấc rưỡi để mài dao, lưỡi bào, búa, riêu, rựa phân phát cỏ, vân vân

Giá 12 tấm 9 đồng 6 cắt

Đá thiệt tốt

Ai muốn mua xin gởi thơ cho ông J.BRUNEL ở tại Tourcham ông sẽ lập tức gởi theo nhà thơ contre remboursement chẳng sai

XIN CHẾ MÁT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu (Champagne, nước suối, bánh hộp, xáo dầu thơm, đồ dùng theo việc uống nướng, đồ hàng pha-lê, hàng sành, đồ lạc, đồ, nhà, muối, mắc, ăn thì rất ngon, tươi bên Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Epicerie Saigonnaise HÔNG-VĂN et A-PHÁT

16-18-20, rue Catinat SAIGON

Iâm sĩ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi làng, đem tiền tới nhà thơ lành (contre remboursement.)

Xin qui quan, các ông các bà có điệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

廣東二天堂大藥房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Elles, Elles sont en très bon état de conservation.

Sau lục tờ rõ bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng:

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-huê. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dẫn hay là coi theo nhãn. Nói tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi đề tâu chẳng hư.

HÓA - ĐÀM - CHỈ - KHÁI TÂN

« THUỐC HO »

Thuốc ho nầy của Ông Vi Tế Sanh ra công lên non núi tìm kiếm các thứ dược tài bào chế ra thứ thuốc ho nầy trị các chứng bịnh ho: ho gió, ho lao, ho lỗn, ho ra huyết, ho lâu năm, và bịnh tức:

Dầu ho dữ dằn cho thì mấy uống thuốc nầy trong nửa giờ thì bớt, vài ngày đã lành.

Như người lớn mỗi ngày uống 1 gói khi ăn cơm rồi, hay là đang khi ho, thì uống với nước trà.

Còn đờn bà có chửa uống nửa gói.

Và con nít chưng ba tuổi cho đến 6 tuổi: 1 gói phân làm 4.

6 tuổi cho đến 12 tuổi, mỗi gói phân làm 3.

12 tuổi sắp lên uống nửa gói.

Cấm ăn: đồ chiên xào, đồ nguội lạnh, trái cây, rau sống, đồ cay và rượu, mấy món đó chẳng nên dùng tới.

Giá mỗi gói... 0 ;18 — 10 gói ;;1 $40

Hỏi các ông chủ có XE-HƠI !

Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.

XIN CÁC ÔNG NHỚ LẠI : Tại hãng Đông Pháp bảo-hiểm mà bảo-kiết cái xe hơi của các ông thì các ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. *Xe của các ông có sự gì ngăn kiềm thì hãng bồi thường lập tức.* Khi vậy các ông viết vài chữ cho hay, hoặc lại nói miệng, hay là có dây thép cho hay, chẳng cần làm tờ giấy, gì, *hãng liền đem xe khác lại thế hành cho các ông,* khi xe của ông vì hư mà chẳng chạy đặng.

Xin hỏi hãng : SOCIÉTÉ FRANCO-BELGE D'EXTRÊME-ORIENT *đường Lefèvre số 27, 29 — SAIGON.*

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CUA NG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHỆ P CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc tuyên theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, lầy là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Mến dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiều hiện đài sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ rệt mầu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

京 NAM-KINH 南

CAFÉ & RESTAURANT

Saigon, nos 11 & 13, rue Lefèbvre, Saigon

Bổn-hiệu được bền vững cũng nhờ ơn chư-vị chiếu cố; Nên phải làm cho vừa lòng chư-vị. Bổn-hiệu chẳng nệ tốn hao, mới đơn lại 2 căng phố lầu rộng rãi, sửa cách kim thời tinh anh sạch-sẽ. Trên lầu có phòng riêng để qui-khách đãi tiệc.

Café & Restaurant Nam-Kinh SAIGON, N° 11 & 13, rue Lefèbvre, SAIGON

LE PÂQUES 1932

Nhà hàng Cơm-tây hiệu NAM-KINH khai trương tại 2 căng nhà mới ở đường dài Ba-ba. số 11 và 13, rue Lefèbvre, nos 11 et 13. Đặt tiệc Bổn-hiệu tây lòng khách.

Việc nấu nướng, bánh trái và chưng don cỗ-bàn. Boy, bếp điều thiện nghệ.

Xin đến một lần chắc đặng vừa lòng.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư qui bà và chư qui ông đời gót ngọc đến tiệm ổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rà, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiến soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiến thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều ngợi dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rà, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư qui bà và chư qui ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư qui-bà và chư qui-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH,

Hướng truyền

Còn ham mê nữa thôi

Từ tết đến nay biết bao nhiêu là người đã bị thua tiền theo nghiệp đánh đề 36 con, dầu từ nhà quyền qui cho đến kẻ bần cùng từ mỗi đồng cho đến một xu có bao nhiêu cũng là chui vào sông ấy hết. Sở cảnh sát đã mấy phen bắt được kẻ bày việc đỏ-bác ấy giam phạt trị tội, nhưng cũng chẳng thấy chừa, vì rằng mỗi ngày nó thâu được thường thường ba bốn trăm đồng cho nên đứa nầy bị bắt đứa kia mọc lên, mà người ta lại vì tham tiền một xu trúng ba bào mà đã lở dĩ thua nhiều thời phải gỡ; vì lại người trúng mất may lắm khi được phần nhiều, hóa nên chúng nó cứ thì hành nghề ấy được mãi. Mới rồi chúng nó có ra một cầu thai, chẳng may bị người trăng đông quả đến nỗi phải chung hết cả trong một giờ đồng hồ hơn ba ngàn bạc, lỗ vốn to quá nên cách một tuần nay không thấy mọc lại nữa. May thay! đã trừ được một cái đại hoạn cho nhơn dân, chẳng khác nào một cái bệnh dịch khi đã trừ sạch. Thế mà người ta đã chịu thôi chưa? hay là còn ham mê, nếu có nơi nào mọc lên lại cứ theo đánh như cũ.

* * *

Bệnh tả, bệnh sốt và bệnh ho

Vì mưa nắng không thường khi trời thay đổi cho nên người ta hay mắc phải bệnh sốt bệnh ho và bệnh tả; nhứt là ở các nơi nhà thương những người đau hà đến đề hay mắc phải bệnh tả lắm. Còn như bệnh ho và bệnh sốt thời bất cầu nam phụ lão ấu đều có mắc cả. Ấy là một bệnh thời chưng thường thấy thuốc kỉ-ninh trị được khỏi ngay mà thứ thuốc ấy lại có bán ở các nơi có bán rượu lại cho quán nào cũng có, những người đau nên sớm biết dùng phương thuốc ấy trị được mau lành; nếu để lâu ngày thời hóa ra bệnh thương nhà nhập lý đã rất khó chữa mà lắm khi lại phải hóa ra nguy hiểm. Còn như bệnh đã đã thời thường nên kiêng ăn những loài rau sống và uống nước là thời tự nhiên khỏi ngay.

Xin chiêu cô

Dời thanh tri thái bình, thì con người sa ly sáng ra cang đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đem thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chi v.v, thì tội nghiệp cho qui-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vất vảnh ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một tiệm gọi hiệu *Nam-trung khách-sạn* tại đường Némésis N° 101-103 gần bên góc tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở tử phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ tư bề và yên tịnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa đường mé sông, và xe điện-hỏa, xe Mỹtho, rất tiện cho qui-khách, khi lên xuống.

Cũi xin qui khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững, thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-Lý. HIỆP et THẮNG

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu sẽ trở bán vải may mùng của hiệu Chân-Thầy ở Hanoi. Vải nầy mới chế kiểu mới, đã rộng khổ lại coi thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, khác là Toile Tonkinois, bề dài 2m 40, ngang 1m60. Bổn hiệu có bán vải trắng Batiste để làm màn mùng và may áo mặc bề khổ 0m80 mỗi mètre 0$60. Khác ai mua may một cái mùng dài 2m80, ngang 1m60 chiều cao 1m80, thì mua một cây vải nầy và 0m80 vải Batiste thì đủ, vải mùng ấy có bề hạng 0$90, 1$00, và 4$00 tiền sắm khác khau. Bổn hiệu cũng có trở giấy và dép cũng nhiều hiệu ở Hanoi ghi tại, giấy hạng rẻ 1$50 tới 4$00, bottines đen và vàng hoặc hai màu từ 10$50 tới 14$00 và dép (Sandales) quoai da và quoai nhung giá 1$00.A1 mua từ năm đôi sắp lên được remise 5 % nữa. có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-hương chiếu cố, chớ bam giá rẻ hơn vì có nhiều người mắc giấy ba đa lăng bọ sơn giấy da trắng ra da lăng, ít ngày bị sơn lại đa mốt hay, hiệu tôi đảm đảm đang không có thứ ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tơ nhuộm tại Hanoi và những hàng lắc nhiều thứ, như lãnh rộng may áo; vân vân.....

BUI-QUANG-NHO
Bentre

Dầu hôi hiệu cái Mảo

Dầu hôi hiệu Cái Mảo (Le Pétrole Couronne) cũng dầu của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles**. Dầu nầy thắp đơm lắm. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu **Cái Mảo**. Phải tìm cho đặng hiệu **Cái Mảo** mà mua, thì mới đặng đến thiệt tốt.

CROWN OIL LANGKAT

Cho mấy chu xe kéo cho mướn Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đầu chỉ, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*. Chủ hãng sẽ hồi hồi ám lập tức

Đèn sáp hiệu cái mảo

CROWN CANDLES

Của Hãng

COMPAGNIE FRANCO-ASIATIQUE DES PÉTROLES

Xưa nước Nam ta thắp đèn thường thì thắng đầu cá, đầu ươn ở đầu đu-đủ và dầu phộng, vân vân. Cần trong việc quan hôn tang tế thì lại dùng đèn sáp. Các thứ dầu nói trên đó, thắp nó thì mắc công khiêu cóc đèn sáp muốn đăng nó thì lại mắc công xe, coi ra bất tiện quá.

Từ ngày dầu hôi phát minh, đèn cây xuất hiện thì được tiện cho chúng ta nhiều bề: đã sạch sẽ, ít tốn mà lại sổ rạng bội phần.

Như trong việc quan hôn tang tế mà dùng đèn sáp thì giá đã mắt mà còn phải mắc công xa, và lại mắc công bày tìm bưng.

Như nay có thứ đèn cây của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles chế ra đăng thì cho đèn sáp thì nên cho ta dùng lắm. Thứ lớn có, thứ nhỏ có, giá rẻ bội phần.

Hãng đèn cây chế hãng nầy thì sinh đặng tiền. Hãng đèn nầy chẳng chịu dùng, mà thế cho đèn sáp thì lại càng hay, mà ít tốn nữa. Nhớt là mấy bực văn-nhân tài-tử nếu thắp đèn cây hay đèn mà xem sách hoặc đọc *Lục-Tỉnh Tân-Văn* thì được vô hồi mau mắt.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

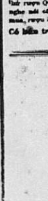

Hiện bây giờ bổn nước Hanh-kỳ có một vị đã ăn chín đa người đi tuổi mà hồi-phát sức lực mạnh mẽ như người trẻ tuổi, đi đứng chắc-chắn nói nói năng cả ngày ở người trọng nghiêm đồng vui tiếc kỉ lam công chuyện.

Ngày sau có người người đi thăm ông, hỏi thì ông bảo rằng đến ông ngày đêm lấy tuổi cao mà cho sức lực không phải hao yếu? Ông giả đáp lại rằng: Cả thế lý đã mà hồi, có đến tôi trước khi ăn sơm bảy uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất tử.

Người khách nghe bèn đồng ý hàng mua một việc trường thọ như ông, liền vô nhà mà tìm đến đặng thứ rượu Quina Gentiane mà đồng mua liền. Thiên hạ nghe nói đồng cả đi thăm mua, cũng bắt chước vô nhà, đi mua, rượu ấy đem về mà uống bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (épicerie)

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BÁN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

堤岸廣昌金鋪

Bổn-hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, *chuyên nghề bán vàng lá* thiên-hạ đều biết danh, bổn-hiệu muốn cho qui-khách tiện gót, nên năm 1921 lập thêm một tiệm ở tại *Cholon đường Canton số 46*. Nếu qui-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn **PHI-HỒNG** thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, SAM-QUANG-HUNG,
Cẩn cáo,

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

137, Rue Catinat, SAIGON

CÁC MÓN ĐỒ

Bán sau khi tính sổ, giá riêng

Đồ dùng theo bàn ăn, *kiểu Louis XV*, khăm trải bàn 140×140 6 bộ đồ dùng ăn — nguyên bộ	18$00
Đồ dùng theo bàn ăn, bia đỏ, thiệt tốt, khăm trải bàn 140×140 6 bộ đồ dùng ăn — nguyên bộ	20 00
Đồ dùng theo bàn ăn, nửa chỉ và nửa bông vãi, có vẽ hình bàn cờ và bông nhỏ, khăm trải bàn 140×140 — 12 bộ đồ dùng ăn	25 50
Khăm trải bàn, bông vải trắng, có vẽ hình bàn cờ và bông bề rộng 1m40 Giá một thước	3 40
Khăm trải bàn, bông vuôn đỏ và trắng, chỉ thiệt tốt, bề rộng 1m40 1 thước	4 00
Khăn để bàn ăn, có vẽ hình bàn cờ, hồ văn đỏ, 65×70 — chục 12 cái	11 50
Khăn để bàn ăn, có vẽ hình bàn cờ, bằng bông vải trắng thứ tốt, 65×70, 12 cái	15 00
Khăn để bàn ăn, có vẽ bông, bằng bông vải trắng, thứ tốt, 65×70 chục 12 cái	16 00
Dù nhựt bổn, dù thường, (màu tím, marron, xanh, vẹt cán tre 1 cây	5 00
Đồ dùng theo bàn rửa mặt, có seau và bình đựng nước émail, tốt nhứt hạng nguyên bộ	5 90
Máy vận nước, để rửa tay, émail tốt nhứt hạng 1 cái	6 50
Seau đựng nước, ở trong bằng sành 1 cái	7 00
Thùng để nấu đồ giặt, bằng tôle, không sét, đựng được 55 lít 1 cái	7 75
Chưng đèn cây, bằng đồng nickelé 1 cái	2 25
Đồng hồ chuông, nickelé, bảo lãnh sức chạy) 1 cái. 4 đồng hay là	3 50
Máy ép khoai, 1 cái	1 50
Tủ nhỏ, khóa thiệt chắc — bằng thép có vân, 2 chìa 1 cái	6 75

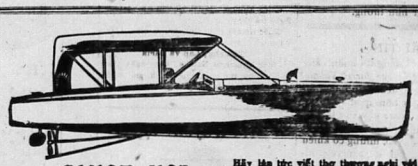

CANOT HOT

Đề chở chuyên mau lẹ, đề tuần du điền địa

Hãy lập tức viết thư thương nghị với

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR 35 630

Chạy chắn đang kỹ càng giảng đẹp — Khoái hoạt lẹ làng mạnh mẽ. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

PHARMACIE · PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi. ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

PENSIONAT

Khuong-huu-Phùng.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỹ, dạy cẩn. Thường năm thường thì đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bồn-trường mới mở thêm rộng ước đặng ba mươi chỗ ngồi.

Qui-Ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, tựu trường sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp so-học) và lớp nhì	14$00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	13 00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)	12 00

Demi-pension.

Lớp nhứt, và lớp nhì	00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)	00

Externat.

Lớp nhứt, và lớp nhì	00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm	00
Lớp sáu (học chữquốc-ngữ)	00

Cách-thức trường có in sẵn tờ bổn, xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu-trường : 17 février 1922.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh trớn, sy cầm lộn lên xuống được đỡ chận bánh.

Bánh sắt cùng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trữ là : ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

Thời-sự Cẩm-Nang

Thầy bốc chữ « Thời-sự Cẩm-Nang » chưtôn đã hiểu ngày là một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời vụ phải tuỳ đời hoài.

Đã xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông Nguyễn-văn-Của 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển ..... 2$00

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ đồ phụ tùng

ĐƯỜNG LURO MÔN HÀI 99 và 101

BẾN-HỘ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cáo Lục-châu qui khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là : xe mui, xe hai bánh, xe kiếu, xe xem xe bò ; cùng có đóng thêm xe hơi theo kiểu kiểu thời, xem xe thiết khéo, làm bền, mười xe đã hảo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn: có bán đồn xe đủ kiểu, bán xe cao-su hằng cấy giá tị hơn tuỳ chỗ hay, cao-su đặt để thay trong hành, kiểu đồn tây, đồ bắt kế xe độc chiếc và xe máy mà bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cối, chuông đạp hai tầng, binh đồ tiếng đến khi đã theo xe. Xem xe và cầu xe.

Anh mời qui khách đó dịp đến Bến-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi cùng coi cuộc cần tôi làm, sau có cần đóng thêm chi đồ thiếu mua giùm hãy bảo tôi, tôi rất vui lòng cố.

Cũng chư qui khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm mấy coi cũng gởi cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

ĐÈN LÒA đốt có mãn năng.
hiệu BEST WIZARD.
ít tốn dầu.
không hang hao,
Sáng trắng ngọn.
Không hay nghẹt,
bền đốt,
RẺ
Nói Nam kỳ có một mình tiệm
TRẦN - QUANG NGHIỆM
84 đường Espagne Saigon
Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon

số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có thơ rập máy giúi ở tại hãng.

MÁY TỐT CHẮC — Ai muốn sắp để thế nào, thì chỉ gởm không ăn tiền công.

NGUYỄN-VĂN-BÚP

(THỢ KHÂN ĐEN)

Propriétaire du Salôn-đờn à Binh-nhâm

LAITHIEU

Chế làm khăn bàng, Bombay và nhiều tàn đồ kiểu kim-thời, có kiểu cấp tóc muốn kết đinh lại dùng như nón vậy, rất tiện ; phải đo ni,bằng muốn vấn thì khỏi đo.Còn muốn đây miếng lúy ý muốn từ 8 tới 4 $00 thôi. Gia khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Qui ông nhứt số phí tốt chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre-remboursement cùng trả tiền trước tiệu cho 2 mối.

Kính cáo

Dầu đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn của những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trước trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ ĐỂN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng nắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

MIROR

QUI NETTOIE ET POLIT LES MÉTAUX

EST UN SOLEIL DANS VOTRE CUISINE

Bán sỉ : tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER

Một mình trữ bán

Ở đường Ohier — SAIGON

Văn đàn

(Partie littéraire)

Đường dời

Eo hẹp đường đời lối vạy co,
Người ngu, kẻ trí những lần đò
Bằng đành, gánh lợi xôn-xang bước,
Bâu nhục, mái vinh tố-mỏ lo.
Vô ngựa phong-trần đua thắng thét,
Bình xe phú-quí cuốn liên vo.
Lan-can mặt đất bon-bon ép kẻ ách,
Chen chúc gánh nhau một hẫn trò.

T.Đ

Nợ đời

Đêm hồi bao nhiêu khách bụi hồng,
Dỉ ai trình biết nơi chín lòng.
Phong-fiu thiên-đã chưa lời vốn,
Ân-oán hồm mai để chập-chồng.
Năm-tháng hen-hò cau tuổi-tác,
Trả-vay lần-lựa thẹn non-sông.
Ba giềng nấm-mớp lo chăng vẹn,
Năng gánh lâm trai đâu đâu lòng.

T. Đ.

Hạ nữ hữu T.K.X vu qui

Rằng nghe sông Hán gặt câu Ô,
Gây ngọc đem mương phải liệu bồ
Đồng-dinh đông quyền êm chiếc bỏ,
Sơn-sơ chưa phụng đồ nhành ngô.
Cầm-loan cao đồng đầy Tần-Tấn,
Lễ nhạn vui đồng chỗ Việt-Hồ.
Chọn khách gieo cầu may gặp khách,
[illegible]

T.Đ

Phụ nữ diễn đàn

(Féminisme)

(Tiếp theo)

Người khốn của khó

Đây tôi nói là nói về phần chị em dân bà chúng tôi, khi trước nguyên cũng có nhiều người nhờ công lao tằn-tảo làm, mà gầy nên sự nghiệp; giàu có do ở nơi buôn bán, làm ruộng đất mà ra, khi giúp đỡ cho chồng trong buổi hàng vì làm học trò, khi nuôi con cái dương lúc bé thơ, mà sau nên người nên vóc.Thật cũng có công lao với đời ; thế mà sự thay đổi người khốn của khó, hoá ra lẫn kẻ hình như không có công việc mà làm. Ấy độ là một cái hiểm trạng cho các nhà trung đẳng dân bà : vậy thời cái mẻ nếp chúng ta đã sẵn có, chỉ thiếu cái trí thức đó mà thôi , Người dân bà mình cũng có nhiều cái tánh tốt biết chịu thương chịu khó, bao nhiêu sự nhọc-nhằn dân ông làm được thời dân bà đều làm được cả. Nhưng mà làm thời hay làm, chớ không hay suy tính, nghĩ trước nghĩ sau, theo thời buổi mà sửa sang nghề-nghiệp của mình. Trước kia mình làm nghề-nghiệp buôn bán, bất quả quanh quẩn với nhau cho dễ ; ngày nay ra giáp mặt với đời, hóa vật giao dịch lưu thông cả thế giới, hơn được thua kém cho nên khó. Lấy một điều nhỏ mọn mà vì : như dọn mâm cơm ra vợ-chồng, con cái ăn với nhau, thời muốn làm sao cũng là vừa cả ; nếu đã có quan-khách đông, yến tiệc phải làm khôn khéo làm sao người ta trông mới đẹp mắt, đó là nghĩa thường tình mà thiết-thực lắm. Bởi thế nên nhà-nước đã mở cuộc Nông - thương Khuyến dụ, lại tu lý đạo lộ ; nay đặt đường xe lửa phía Bắc, mai đặt đường xe lửa phía Nam, cũng cốt là dìu dắc người mình bước lên con đường tốt ấy, khoán-trương tài-chính cho nhơn dân được sung-dụ mà cái tư-cách của người mình còn không chấn-chênh lên, là tệ tại mình.

Phàm sự buôn-bán, nghề-nghiệp gì cũng là cần phải có tri-thức vận động, coi như người các nước muốn làm nghề cũng là học cho chuyên-tinh mới ra làm, lắc không làm-lòi; mà cuộc thương mãi người ta lại chú trọng về phần dân-ông hơn dân-bà ; nhưng mà nước mình xưa nay thời dân-bà buôn bán nhiều hơn dân-ông ; thế thời cái tri-thức cũng nên chia xẻ cho dân-bà cùng một phần đề vì cái phong-tục cũ mà lợi-dụng cho hợp với tư-cách mới, chẳng là tốt lắm ru, đề chi thở vẫn than giải người khôn của khó.

Đam-phương nữ-sĩ (Huế)

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ

Là một thứ giải khát ngon thượng hạng,

Của một hãng Denis frères có trữ mà thôi.

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HOA ẢNH CÁCH HUẾ-MỸ

Hình lồng quyển

6 miếng giá	5$00
12 miếng giá	9 00

Hình Cartes postales

12 miếng giá	4$00

Hình nhỏ

12 miếng giá	0$80
Hình dán giấy hình : 3 miếng giá	0 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếng	1 00

BÀN SĨ VÀ BÀN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,

Đồ phụ dùng về bằng dầu : Các thứ màu, Viết chi màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chơn bàn, hộp đựng đồ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trên v. v.

Mau nhuơm nhứt hảo hàng nhuơm đồ thu hàng giá : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Mỗi giá xin mục-đích.

Hãy quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán le một xu nhỏ một hộp mà thôi.

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

Các thứ dầu hỏi của hãng Compagnie Franco - Asiatique des Pétroles đều cũng tốt. Thứ dầu hỏi Cao Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là đều có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thấp lại được. Liệt vị hãy đáng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

Trong Lục-châu các tiệm tạp mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường

Boulevard de la Somme, số 100

Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, đầu thiện nghệ đầu ham chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ cũng (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lồng hình chạm khéo lắm, thế nào cũng có nhiều bà hình khác chạm

Có chụp hình cho giấy thuê thân nữa.

Có bán kiểu, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 1/2 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 5 $ 25 cón hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu để làm hình mấy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

MUỐN BÁN

Tiệm TẠP-HÓA và tiệm MAY ở đường *Amiral Courbet, số 32, Saigon* sẽ bán.

Ai muốn mua xin ỏo nơi đó.

Lời rao

Cho mấy chú xe hơi cho mướn

Nên đăng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe lanh.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 00.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường pasumoni Saigon.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PARFUMERIE — LITTÉRATURE — PRODUITS CHIMIQUES — PHOTOGRAPHIE — DROGUERIE

L. SOLIRENE

PHARMACIE PRINCIPALE

SAIGON

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Nàng gái út, đặt tên là Ba-ly-sắc, cũng là tên thứ của nhiều nàng công-chúa buổi trước.

Khi hai vị hoàng-tử vừa biết khôn, ông quan coi vườn bèn rước thầy danh tiếng về nhà dạy học văn chương. Nàng công-chúa thấy hai anh học, thì cũng muốn học. Tuy nàng nhỏ tuổi hơn, mà quan coi vườn thấy nàng sáng lắm, nên cũng cho học luôn với ông thầy đó. Nàng sáng lắm, học đâu nhớ đó, nên chẳng bao lâu, nàng học cũng phát như hai anh vậy.

Từ đó ba anh em học chung nhau một thầy, học thông cả các thứ, nào là địa-dư, nào là toán-pháp, thi-phú, văn từ, thầy thầy đều suốt thông. Ba anh em học mau thông mau giỏi lắm làm cho ông thầy dạy lấy làm lạ và thầm khen lắm. Trong lúc giờ chơi, nàng em gái lại học đờn học hát, lần lần ăn nhạc tính thông, biết chơi nhiều cây đờn lắm. Chừng hai người anh học sắm cung lên ngựa, thì nàng em gái cũng không chịu cho mình là phận liễu bồ, cũng học cho được thế cách cầm cung chạy ngựa như đờn ông vậy. Nàng học đủ thế, lên ngựa, bắn nà, phóng lao, cũng tài như hai anh vậy, và nhiều khi chơi với nhau, sức nắng lại lấn hơn hai anh nữa.

Ông quan coi vườn cả đẹp mà thấy ba đứa con nuôi học hành giỏi dắn và trí hóa thông minh như vậy, nên ông không tiếc chi hết với ba đứa con. Trước ông định một số tiền dặng cho ăn học, mà ông thấy giỏi lắm, nên ông chịu tốn trội hơn nhiều nữa, ông chẳng tiếc, lại thêm mừng lòng. Đã vậy ông còn vì ba người ấy mà xái phí ra nhiều nữa như thường cho ba con nuôi đó. Ông ở trong một căng nhà cất tại hậu huyền dã an phận rồi, chớ không có sắm nhà vườn nhà mát như người ta vậy. Nay ông thấy ba người con nuôi đã trộng rồi và lại giỏi dắn, nên ông mua gần vòng thành một khoảnh đất rộng lớn, có cất sẵn một căng nhà, có đất để trồng trặc, có vòng cỏ, có vườn cây. Ông thấy cái nhà ấy cũ rồi và không mấy đẹp, ông mướn thợ phá vỡ hết rồi cất lại một tòa nhà ngay ngắn lắm. Mỗi ngày ông mới tới coi đốc suất cho thợ làm, chừng nhà cất huởn thành rồi, ông thừa lúc rỗi rảnh việc quan, ông đến ở nhiều ngày dặng có coi chưn dọn nơi phía trong. Nhà cất xinh đẹp lắm, nên phía trong chưn dọn đồ mộc cũng tốt lắm, rất xứng đáng với căng nhà. Còn phía ngoài thì ông chỉ vẽ cho nhơn công làm một cái vườn, theo ý ông và cũng là thế cách thường của nhà quan nơi nước Biệt-thi. Ông lại thêm vào, như một cái rừng nhỏ vậy, đất dai rộng lắm, ngoài thì bốn tường dựng cao, trong thì nhiều thứ thú rừng dặng cho ba người con nuôi của ông, chừng muốn sẵn bắn chơi thì ra đó sẵn bắn.

Tòa nhà nầy chừng thật hoàn tất, trong ngoài xong xã, vườn tược đủ rồi, ông quan coi vườn vào châu tâu với vua rằng ông giúp nước đã thâm niên, nay trông tuổi rồi, mỏi mệt, nên xin vua ân tứ cho ông hồi hưu, tính dưỡng tinh thần. Vua thấy ông giúp nước đã hai trào rồi, công lao nhiều lắm, ái quốc chân vương, nên nay vua rất vui lòng cho ông hưu trí. Vua lại hỏi ông đều chi, mà thường ông cho xứng đáng công dày ông giúp nước. Ông quan coi vườn tâu: Muốn tâu bệ-hạ, ân đức của bệ-hạ và tiên-đế ban xuống, hạ-thần đã nhuần gội nhiều lắm rồi. Nay hạ-thần hồi hưu, duy trông cái phẩm giá của triều-đình ban thưởng từ bấy lâu nay đó thôi, chớ ha-thần không dám trông mong chi khác nữa. Ông tâu rồi, cáo từ vua mà lui ra. Ông dọn về ở nhà mới với ba người con nuôi của ông là hai vị hoàng-tử Ba-manh và Bẹc-vi với nàng công-chúa Ba-ly-sắc. Còn vợ ông thì đã cõi hạt tâm tiên đã mấy năm rồi. Ông về ở nhà vườn với ba người con nuôi đâu được năm sáu tháng, kế ông mang bịnh bất-kỳ, dau sơ sài không bao lâu mà phải chết, làm cho ông không trối trăng được lời gì hết, như ý ông đã định, là chừng lúc lâm chung, ông sẽ tỏ cho ba người biết gốc tích của ba người và khuyên lơn ba người phải ở làm sao. Té ra ông muốn vậy mà trời không cho vậy, khiến cho ông chết gấp lắm, không kịp trối.

Hoàng-tử Ba-manh và Bẹc-vi với công-chúa Ba-ly-sắc từ nhỏ không biết gốc tích tên minh, chỉ biết ông quan coi vườn là cha mà thôi, nên lúc ông lâm chung, ba người thương tiếc lắm và lo chôn cất ông, quải hiếu cư tang, đủ phận sự con đối với cha vậy.

(Sau sẽ tiếp theo).

TRUYỆN

TÔ-HUỆ-NHI trọn bộ *(1 à 3).*

OÁN-HỒNG-QUÂN thư 6 rồi),

thứ 7 còn tiếp).

Cũ hai thứ đều hay

Bây tiệm sách có bán

Gởi thơ cho NGUYỄN-VĂN-QUI

16, rue d'Arfeuille TÂNDINH.

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le Dépôt : 2940 ex
Saigon le 29-4-1922